

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 <small>night repeat</small>

“ဒီဗီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “ပုဂ္ဂလိကလွှဲပြောင်းမှုကပြည်သူအတွက်ကောင်းကျိုးလားဆိုးကျိုးလား?”
 ဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ် - ၄၅၄၊ ဂုလွာ၊
ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၄၅၉၀၆၅၉၄၀** နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

ပုဂ္ဂလိက လွှဲပြောင်းမှုက ပြည်သူ့အတွက် ကောင်းကျိုးလား၊ ဆိုးကျိုးလား....

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဘဏ္ဍာငွေ ရသုံးဆိုင်ရာဥပဒေ ကိုပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေ မူကြမ်းနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးအရုံးပေါ်နေတဲ့ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံတွေကို စီစစ်သုံး သပ်ရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့ပြီး ရပ်ဆိုင်းသင့်ရင်ရပ်ဆိုင်း၊ ဆိုင်းငံ့သင့်ရင် ဆိုင်းငံ့၊ ဆက်ထားသင့်တာကိုထားဖို့ ပြည်ထောင်စုဥပဒေကြမ်း ပူးပေါင်းကော်မတီက အကြံပြုခဲ့ကြပါတယ်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်မှာ လုပ်ငန်းတစ်ခုဟာ အရုံးပေါ်နေတယ်ဆိုရင် ဆက်မလုပ်သင့် တော့ ဘူးဆိုတဲ့အမြင်တွေရှိသလို ဒါဆိုဘာလုပ်မှာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေလည်းရှိလာမှာပါ။ ယေဘုယျ အားဖြင့် အချို့ကိုပုဂ္ဂလိကလွှဲပြောင်းတာမျိုး (privatization) လုပ်လေ့ရှိသလိုအစိုးရနဲ့ပုဂ္ဂလိကပူးပေါင်း ပြီး (Corporate) လုပ်တာမျိုးတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။

၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ နိုင်ငံတော် စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ (သာမန်၊ ကုန်သွယ်မှု) အရုံးအမြတ် စာရင်းအရဆိုရင် ပြည်တွင်းရေကြောင်းလှိုင်းက ပြနေတဲ့လိုငွေက ကျပ်သန်းပေါင်း ၇၅၅၀၊ မြန်မာ့ မီးရထားက ပြနေတဲ့ လိုငွေက ကျပ်သန်းပေါင်း ၈၁၇၁၆၊ ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးက ကျပ်သန်းပေါင်း ၄၄၀၆၊ မြန်မာ့စာတိုက် လုပ်ငန်းကကျပ် သန်းပေါင်း ၁၁၉၃၄၊ လျှပ်စက်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းက ကျပ်သန်းပေါင်း ၂၈၇၀၅၉၊ စက်မှု ပန်ကြီးဌာန တစ်ခုလုံးက ကျပ်သန်းပေါင်း ၇၃၅၆ နဲ့ မြန်မာအမျိုးသား လေကြောင်းလှိုင်းက ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၃၇၇၉ အသီးသီးရှိနေတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အတိတ်က ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့သလဲ...

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရ မတိုင်မီနဲ့ သူ့လက်ထက်မှာ လုပ်ငန်းပေါင်း ၇၀ ရာနှုန်း ကျော်ကို ပုဂ္ဂလိက လက်ထဲကို လွှဲပြောင်းခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒီလို လွှဲပြောင်းတဲ့ နေရာမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိခဲ့သလို နီးစပ်ရာကို လက်သိပ်ထားပေးခဲ့တယ် လို့လည်း ဝေဖန်သံတွေထွက်ပေါ်ခဲ့တာပါ။

အဲဒီလို ပုဂ္ဂလိကကိုမြင်မြင်ဆိုင်ဆိုင် လွှဲပြောင်းတဲ့ကိစ္စရပ်တွေကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်လောက်စလုပ် ဆောင်ခဲ့ တာဖြစ်ပြီး အဲဒီနှစ်မှာ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း (SOEs) ၉၁ ခုအထိရှိခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မှာ ပထမအကြိမ် ၉၈ ခုနဲ့ ဒုတိယအကြိမ် ၅၇ ခုဖြစ်ပြီး အိမ်ခြံမြေ ဂိုဒေါင် ၁၄၇ လုံးလည်းပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ နိုင်ငံပိုင်စက်သုံးဆီ အရောင်းဆိုင် ၂၄၆ ဆိုင်ကို လုပ်ခဲ့သလို ၂၀၁၀ မှာ နောက်ထပ်နိုင် ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၁၁၀ ခု၊ နိုင်ငံပိုင်အဆောက်အအုံ ၃၂၃ ခု နဲ့ အတူပိုလ်အောင်ကျော်ဆိပ်ကမ်း၊ ဗိုလ်တစ်ထောင်ဆိပ်ကမ်း၊ ပန်းဆိုးတန်း နန်းသီတာ ဆိပ်ကမ်း၊ ကျန်းမာရေး ဆိပ်ကမ်း၊ ဆူးလေဆိပ်ကမ်း၊ အလုံဆိပ်ကမ်း၊ ဗိုလ်တစ်ထောင် သံလျက်စွန်း လုပ်ငန်းစတာတွေကို လွှဲပြောင်း ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ပုဂ္ဂလိက ပြုလုပ်ရေးကော်မရှင်က လုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့ အနေအထားတွေဟာ နိုင်ငံပိုင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွေ၊ နိုင်ငံပိုင် အဆောက်အအုံတွေ၊ နိုင်ငံပိုင်မြေတွေကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိဘဲ အကျင့်ပျက် ခြစားမှုနဲ့ ဆက်နွယ်ပြီးတော့ လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်တယ်လို့ သုံးသပ်ကြတာလည်း ရှိပါတယ်။

နိုင်ငံပိုင် ပစ္စည်းတွေကို မတန်တဆဈေးနဲ့ လူတစ်စုက ခွဲယူကြတာသာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ နိုင် ငံခြားသားတွေ၊ ခရိုနီတွေ ခံစားခွင့်ရပေမယ့် နိုင်ငံသားတွေက ငတ်တုတ်ထိုင်ကြည့်နေခဲ့ရတဲ့ အနေအ ထားဖြစ်ခဲ့တာတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ မရှိတဲ့အပေါ်မှာ အခွင့်အရေးယူပြီးတော့ က စားသွားခြင်းသာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ နန်းထားတွေကို ပြန်ကြည့်ရင် တိုင်းပြည်အတွက် အတော်နစ်နာနေ တဲ့ အတွက် ဥပဒေမဖြစ်မနေပြဋ္ဌာန်းဖို့ လိုနေတဲ့အကြောင်း ဥပဒေပညာရှင်တွေက သုံးသပ်ကြပါတယ်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်မှုနဲ့ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းချုပ်ရဲ့ ဗဟို အလုပ်အဆောင် အဖွဲ့ဝင် ဦးမြင့်ဇော်ကတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ဖြစ်ရပ်တွေဟာ ခေါင်းဆောင်တဲ့ လူတွေနဲ့ လုပ်ပိုင် ခွင့်ရှိတဲ့လူတွေက မတော်လောဘနဲ့လုပ်သွားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ National Champion Theory ကိုလက်ခံပေးမယ့်လည်း National Champion ကိုမှေးထုတ်ပေးသည့် သီအိုရီကိုလက်မခံတဲ့အကြောင်း၊ မြန်မာပြည်မှာ တစ်သက်နဲ့ တစ်ကိုယ် စက်ရုံထဲ အခြေချဖူးတဲ့သူတွေကို စက်ရုံကြီးတွေပေးပြီး ချန်ပီယံ လုပ်ခိုင်းနေတာ မှားတယ်လို့မြင်တဲ့အကြောင်း သုံးသပ်ပြောကြားထားပါတယ်။

“အခုအစိုးရက ဘာတွေလုပ်နေလဲ ကျွန်တော်မသိပါဘူး။ တစ်ခုရိတ်တာက အရင်အစိုးရက ဘယ်လောက်ပဲမြေတွေ၊ အဆောက်အအုံတွေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ကိုယ်ကျိုးရှာပြီး လွှဲခဲ့ကျန်ခဲ့တဲ့ ဟာလေးတွေ ရှိပါသေးတယ်။ ဒီရိုမုစုလေးတွေကိုတော့ အရင်လိုမဟုတ်ဘဲ ပိုပြီးတိုင်းပြည်အတွက်အ

ကျိုးရှိတဲ့ အနေအထားဖြစ်အောင်တော့ လုပ်စေချင်တယ်။” လို့ ဦးမြင့်ဇော်က ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ ရရှိထားတဲ့ သတင်းတွေအရဆိုရင်တော့ အင်အယ်လီဒီ အစိုးရသစ် လက်ထက်ရောက်တဲ့အ ချိန်မှာ စုစုပေါင်း လုပ်ငန်း ၄၄ ခုလောက် ကျန်နေသေးတဲ့အတွက် ဘယ်လုပ်ငန်းကိုဆိုင်းငံ့၊ ဘယ်လုပ် ငန်းကို ရပ်ဆိုင်းပြီး၊ ဘယ်လုပ်ငန်း ကိုပုဂ္ဂလိကလွှဲ မှာလည်းဆိုတာ စိတ်ဝင် စားစရာဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း လုပ်ငန်းရှင်တွေက ပြောပြကြပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၇ခုနှစ်မေလမှာထွက်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၄-၁၅ ဘတ်ဂျက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအစီရင် ခံစာမှာတော့ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း၊ ဆေးဝါးနှင့်စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း၊ စတူဂျိုနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း လုပ် ငန်း၊ မြန်မာ့ မီးရထား နှင့် ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်း စတဲ့လုပ်ငန်းတွေဟာနှစ်စဉ် အရုံး ပေါ်နေတဲ့လုပ်ငန်းတွေဖြစ်လို့ ထိထိရောက်ရောက်စီစစ်ပြီးပုဂ္ဂလိက လက်ထဲကိုလွှဲပြောင်းဖို့ စီစဉ်သင့် တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အလားတူ အများပြည်သူအတွက်အရေးပါပြီး သဘာဝအားဖြင့်လက်ဝါးကြီးအုပ်နိုင်တဲ့ အခြေ အနေရှိတဲ့ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းတွေကို အထိမ်းအကွပ်မဲ့ ပုဂ္ဂလိက လွှဲပြောင်းပေးမှုတွေကိုအ လေးအနက်ထား ဆောင်ရွက်သင့်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခုနောက်ပိုင်း ဝန်ကြီးဌာန တွေအနေနဲ့ အရုံးပေါ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို စာရင်းတင်ဖို့ လို လာပါလိမ့်မယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာဆိုရလျှင်လစ်ခေတ်ကပြည်သူ့ပိုင်သိမ်းပြီး SOEsတွေထောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ဒီဘက် ခေတ်ကျတော့ မကိုက်လို့ဆိုပြီး နီးစပ်ရာတွေကို လာဒ်ပေးလာဒ်ယူတွေနဲ့ထိုးပေးခဲ့ကြတဲ့အတွက် တစ် မှားပြီး နှစ်မှား ဖြစ်ကုန်တယ် လို့သုံးသပ်တာမျိုးတွေလည်းရှိပါတယ်။

မတူကွဲပြားတဲ့အမြင်

ဒီလို ပုဂ္ဂလိကလက်ထဲ လွှဲပြောင်းတယ်ဆိုတာက ဘတ်ဂျက်လိုငွေလျော့သွားအောင်၊ ထုတ် လုပ်မှုတက်လာအောင်၊ ပြီးရင် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍရဲ့ ပြည်ပပို့ကုန်တိုးတက်လာအောင်ဆိုပြီး လုပ်ကြ တာမျိုးဆိုပေမယ့် ဒီလိုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဘယ်လောက်အထိပြောင်းလဲ လာနိုင်လဲဆို တာတော့စနစ်တ ကျလေ့လာဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်လို့ ဒေါက်တာအောင်ကိုကို (စီးပွားရေးပေါ်လစီ) ကပြောပါတယ်။

“တကယ်လို့ Privatization လုပ်မယ်ဆိုရင် လုပ်ရတဲ့အကြောင်းရင်းတော့ ရှိရလိမ့်မယ်။ အရုံးပေါ်တိုင်း တော့လုပ်ရမှာမဟုတ်ဘူးလို့မြင်ပါတယ်။ အလားတူပဲ အမျိုးသားလုံခြုံရေး (National Security) နဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကိုဘယ်လောက်ပဲ အရုံးပေါ်နေပေမယ့် လုပ်လို့မဖြစ်နိုင်သလို၊ ပုဂ္ဂလိက လွှဲတိုင်းလည်း အားလုံးကောင်းသွားတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဈေးကွက် ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်သွားတာတွေရှိတယ်။ ဥပမာ စက်သုံးဆီဆိုင်တွေဆိုရင် နိုင်ငံတကာဈေး တက်ရင် လိုက်တက်တတ်ပေမယ့် ကျရင်တော့တော်တန်ချမ်းရောင်းဘူး။ ဒါကြောင့် ဘက်စုံစဉ်းစားဖို့ တော့လို လိမ့်မယ်” လို့သူကထောက်ပြပါတယ်။

ကော်ပိုရေးတိုက်ရေးရှင်းနဲ့ ပရိုက်ဗက်တိုက်ရေးရှင်း

“Corporation ဆိုတာကတော့ ပုဂ္ဂလိက လွှဲပြောင်းမှုပါ။ Privatization နဲ့ မတူဘဲ ဝန်ထမ်းရဲ့ ရှယ်ယာတွေ ဒီအထဲမှာပြန်ပါတယ်။ ဒါကနိုင်ငံတကာမှာလုပ်တဲ့ပုံစံပါ။ ဒါပေမယ့်နိုင်ငံတကာမှာ လုပ်တဲ့ ပုံစံနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာလုပ်တဲ့ပုံစံတော့ မတူဘူးဖြစ်နေတယ်။ အရင်အစိုးရလက်ထက်မှာ လုပ်ခဲ့တာတွေ ကလည်း စနစ်တကျရှိလှတာမတွေ့ ရပါဘူး” လို့ ဦးတင်မောင်သန်းကပြောပြခဲ့ပါတယ်။

အခုလို အရုံးပေါ်နေတဲ့ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းတွေနဲ့ အတူ မြန်မာစီးပွားရေး ဦးပိုင်လီမိတက် (Myanmar Economic Holding Limited) နဲ့ MEC (Mynamar Eco- nomic Corporation) တွေကကော ဘယ်အထိမှာပါလဲဆိုတဲ့ အသံတွေလည်းထွက်ပေါ်လာပါတယ်။

ဥပဒေကြမ်းအကြံပြုချက်တင်တဲ့အထဲမှာတော့ ဆိုင်းငံ့မလား၊ ပိတ်သိမ်းမလားဆိုတဲ့ နေရာ မျိုးတွေမှာ ဆက် လုပ်လို့ လည်း အကျိုးမရှိတော့ တဲ့လုပ်ငန်းတွေ၊ နည်းပညာ လည်းမရှိ၊ ပစ္စည်းတွေက လည်းမကောင်း၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကလည်းကြီးနေပြီး အလွန်အမင်းအရုံးပေါ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးတွေကို ရပ် လပ်လိုက်ခြင်း ကသာအကောင်း ဆုံးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းသုံးသပ်တာတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီလောက်လွှဲပြောင်းတဲ့ နေရာမှာ ဘယ်လောက်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိလဲ၊ ဘယ်လုပ်ငန်းတွေကို လွှဲပြောင်း မလဲ ဆိုတာတွေကတော့ အလေး အနက်ထားလုပ်ဆောင်ရမယ့် လုပ်ငန်းတွေလို့ မြင်မိပါကြောင်း...။

ယမင်းမြတ်အေး